

Minun ääneni

- Todellinen sananvapaus on meillä vähän hukassa. Eriäville mielipiteille ei anneta minkäänlaista foorumia tulla esiin uskottavasti. Demokratian keinot välikysymyksineen ovat vain pieni hidaste jo päätettyjen asioiden läpi viemiseksi, vaikka oikeat faktat, joita ei haluta tuoda julkisuuteen, puhuisivat päätöksen järjettömydestä, lataa 57-vuotias yrittäjä, Seppo Pennanen, vaalien alla.

Pennanen on kuopiolainen 40 pienyrityksen perustaja, tällä hetkellä Kotileena Oy:n ja muutaman muun yrityksen hallituksen puheenjohtaja. Närkästykselle vaalien alla on syynsä. Ja se on nimeltään Kuntauudistus.

Suurten ehdoilla

Kuntauudistuksen ruotimiseksi Pennanen peilaa yritysmaailmaa. Yrittäjän 160 henkeä työllistävä Kotileena tekee n. 3,5 miljoonan liikevaihdolla alansa parasta käyttökattetta vuodesta toiseen. Mies korostaa olevansa pienyrittäjä:

- Siksi, että pienyritykset ovat täysin ylivoimaisia tuottamaan mitä tahansa yritystoiminnan tuloksia tässä ajassa, olipa sitten kysymys tuotteista, myynnistä tai palveluista. Aikana, jolloin itsestään selvyttenä pidetään, että suuri on kaunista, vaikka kaikki faktat puhuvat juuri päinvastaista.

”Kaikki ovat täysin vakuuttuneita siitä, että suuri on aina tehokasta”, Pennanen harmittelee.

Vaalien alla pienyritykset ovat esillä poliitikkojen vaalipuheissa. Käytännön toimet menevät kuitenkin suuryritysten ehdoilla, muistuttaa Pennanen.

- Esimerkiksi kolmen päivän koulutusvapaa ei olisi yrittäjiltä mennyt läpi, mutta yrittäjähän eivät pääse päättämään omista menoistaan, niistä päättävät suuryritykset.

Pennasta risoo keskustelu kuntauudistuksesta ja Sote-ratkaisuista, jotka perustuvat tavoitteeseen saada SUUREMPIA JA TEHOKKAAMPIA kuntia ja erilaisia liittymiä.

- Jopa periaatteessa suurkuntien ainoa vastustaja on osittain samoilla linjoilla. Keskusta ei halua suurkuntia, vaan maakuntamallia, joka tarkoittaa vielä suurempia, hallitsemattomampia kokonaisuuksia. Kaikki ovat täysin vakuuttuneita siitä, että suuri on aina tehokasta, Pennanen harmittelee.

- Perusajatuksen kyseenalaistamisesta ei saa edes keskustella. On päätetty, että vain suuri on hyvää.

300 miljoonan tulos voi olla huono

Suuruuden harha syntyy kuin itsestään. Sen tekevät jo luvut.

- Muistan kerran, kun yksi metsäjättimme ilmoitti tuloksensa, joka oli 300 miljoonan luokkaa. Samainen yritys ilmoitti samana päivänä laajoista lomautuksista ja yt-neuvotteluista. Työpaikallamme paheksuttiin rajuihin sanakääntein toimia. Yritin selittää, että tuo 300 miljoonaa oli

katastrofaalisen huono tulos, ettei kenenkään täysijärkisen sijoittajan pitäsi laittaa ropon ropoa moiseen firmaan, Pennanen kertoo ja jatkaa: - ”Arvatkaa pärjäsinkö väännössä. En, enemmistö voitti. Mielestäni he olivat väärässä.” Sittemmin olemme nähneet, että tuo 300 miljoonan tulos oli niin huono, että irtisanomiset ja yt:t eivät jääneet tuohon kertaan.

Pienet yllättävät

Seppo Pennanen palaa esimerkissään yritykseensä Kotileenaan. Yritys on saanut alkunsa Sepon vaimon, Leenan, yhden hengen yrityksestä ja kasvanut siitä sitten vuosittain tulosta parantaen 11 vuotta.

- Kotitalousverovähennyksen muutoksen ja siitä seuranneen markkinoimattomuuden seurauksena liikevaihtomme ei kasvanut ensimmäistä kertaa viime vuonna, tuloksemme parani kyllä oleellisesti. Tässä tilanteessa aloin tutkia alan yrityksiä tarkemmin ja havaitsin, että muilla alan suuremmilla tekijöillä liikevaihdon kasvu oli pysähtynyt jo aikaisemmin ja käytännöllisesti kaikkien kilpailijoiden käyttökattot olivat huonontuneet jo vuosien ajan merkittävästi, Pennanen kertoo.

- Samaan aikaan aloin tutkia kanssamme yhteistyötä tekevien alihankkijoiden tuloskehitystä ja hämmästyin: parhaat pienet alihankkijamme pystyivät päihittämään meidän käyttökatteella mitaten. Olin täysin ymmälläni, suuruutemme ei ollutkaan tuonut tehokkuutta, vaan tehotomuutta.

Tilanteessa Pennanen kyseenalaisti myös yhteiskunnallisen tilanteen. Kun pienet yritykset olivat millä tahansa mittarilla tehokkaampia ja kannattavampia kuin suuret yritykset, niin oletettavaa on, että yksityiset yritykset ovat tehokkaampia kuin kuntien, valtion tai kuntayhtymien tarjoamat palvelut.

- Kuitenkin suurimmat ulkoistukset tehdään juuri suuriin yrityksiin, niihin tehotomiin. Kunnallinen tehotomuus siirretään yksityiseen tehotomuuteen, niinhän se hyvä tulee, Pennanen naurahtaa ja jatkaa: - Olemme ajamassa Titanicillä kohti jäävuorta, eikä suinkaan vauhtia hiljentäen, vaan lisäämällä. Kuinka meidän käy? Onko Kreikan tie meidän tiemme? Pahoin pelkään, että on, hän pohtii.

Isot vastaan pienet, lukujen valossa

Jatketaan yritysmaailman mallista. Kaupalehden Menestyjät-listaus on Pennanen

mukaan yksi tasapuolisin tapa rankata yrityksiä paremmuusjärjestykseen tulosten perusteella. Listan kertoma on karua suurille yrityksille. 1000 menestyneimmän yrityksen joukossa on 10 suurta yli 100 miljoonan liikevaihdon yritystä, niistäkin yksi on valtion monopoli Veikkaus Oy. 990 eli 99 % tuhannesta on pieniä yrityksiä.

Yrittäjä esittää seuraavanlaisen taulukon:

Mitataan erikokoisia yrityksiä liike-tulosprosentilla 5 vuoden keskiarvoilla:

Liikevaihto	Liiketulos %
alle miljoona	4,66
1-5 miljoonaa	5,04
5-10 miljoonaa	4,34
10-50 miljoonaa	4,02
100- 500 miljoonaa	3,66
yli 500 miljoonaa	3,78

TULOS paras tulos on 1-5 miljoonan liikevaihdolla toimivalla yrityksellä ja huonoin 100-500 miljoonan yrityksellä.

- 1-5 miljoonan yritys on jo ihan merkittävän kokoinen yritys, esimerkiksi meidän yrityksemme, joka työllistää 160 ihmistä. Näiden pienten yritysten liike-tulos on siis 38 % parempi kuin suurten, Pennanen selvittää kaaviota ja lisää: - Kun vertailuna käytetään sijoitetun pääoman tuottoa, on se 70 % parempi 1-5 miljoonan liikevaihdon yrityksillä kuin yli 500 miljoonan liikevaihtoa tekeväillä. Omavaraisuusasteessa ero on 33 % pienen eduksi. Palkkoja liikevaihtoon verrattuna taas yli 500 miljoonan yritykset maksavat 37 % enemmän kuin pienet yritykset. Pennanen kuitenkin muistuttaa, että on olemassa hyviä pieniä yrityksiä ja huonoja pieniä yrityksiä, sama tilanne on isoissa.

Silti tilastot kertovat, että pienet yritykset ovat tehokkaita, suuret tehotomia, näin keskimäärin.

- Lukujen valossa on näin, sitä on yksinkertaisesti mahdotonta muuksi muuttaa.

Kohtuuttomat päällekkäisyydet

Palataan kuntiin. Jos pienuus on tehokkaampaa, onkohan suuntamme kohti suurempia yksiköitä oikea?

- Nykyisen hallituksen linjauksena on päästä vähintään 20 000 asukkaan kuntakokonaisuuksiin. Kun otamme esimerkiksi 100 suomen velkaisinta kuntaa, kappalemääräisesti suurin osa kunnista on pieniä. NÄIN HALLITUS HALUAA ASIAN NÄYTTÄÄ. Mutta kun tutkitaan asiaa vähän tarkemmin, eli katsotaan kuntien asukasmääriä, muuttuu tilanne olennaisesti, sanoo Pennanen.

- Kun katsotaan sataa velkaisinta kuntaa, yli 70 % asukkaista asuu maagisen 20 000 asukkaan rajan kunnissa. Eli hallituksen kehittämä malli näkyikin vievän asiaa tehotomuuden lisääntymisen suuntaan. Tilanne ei parane vaan huononee. Pennanen toivoo, että kuntauudistuksesta puhuttaisiin faktojen valossa. Ei poliittisen pelin pohjalta.

- Ja yksityistämisen on määräytyissä asioissa aivan hyvä ratkaisu, mutta se ei ole ratkaisu kaikkeen. Yrittäjänä olen joutunut toteamaan, että ulkoistukset on monesti tehty siten, ettei niistä ole voinut syntyä minkäänlaista säästöä. Kunnille on jäänyt entinen organisaatio ja ulkoistetut työntekijät on vaadittu säilyttämään. Tällöin ei ole edes periaatteessa ollut mahdollisuutta syntyä säästöä, vaan päinvastoin.

Lopuksi Pennanen haluaa heittää ilmoille kuuluisan 5 vuoden irtisanomattomuussäännön. - Jos yksityispuolella olisi vastaava sääntö, Suomessa ei tehtäisi yhtään ainoaa yrityskauppaa vuodessa. Se on täysin mahdoton ehto.

Mistä säästöt voivat syntyä, jos päällekkäisyyksiä ei voi purkaa?

”Oikeasti taitaisi olla harvassa se pienen, 5-10 miljoonan liikevaihdolla toimivan yrityksen omistaja, joka antaisi valtionvarainministerille yrityksensä avaimet ja pyytäisi hoitamaan homman.”

Seppo Pennanen ei ole minkään puolueen ehdokkaana vaaleissa. Itseasiassa hän ei äänestä lainkaan. Tämä on hänen äänensä asioiden korjaamisen puolesta.